

ՈՍՏԱՆԻԿ ԶԱՎԵՆԻ ՄԱՐՈՒԽՅԱՆ

ՀՈԲԵԼՅԱՆԻ ԱՌԹԻՎ

Լրացավ հանրապետության կրթական և պետական ոլորտների ճանաչված գործիչ, էներգետիկայի բնագավառի անվանի մասնագետ, Հայաստանի ազգային

պոլիտեխնիկական համալսարանի ռեկտոր, պրոֆեսոր **Ոստանիկ Զավենի Մարուխյանի 70-ամյակը:**

Ոստանիկ Մարուխյանի գիտակցական ողջ գործունեությունն անխզելիորեն կապված է Հայաստանի ազգային պոլիտեխնիկական համալսարանի (նախկին Պոլիտեխնիկական ինստիտուտի) հետ, որտեղ ուսանողական նստարանից անմիջապես հետո անցնելով դասախոսական և ղեկավարի աշխատանքի բարեխիղճ ու երկարատև ճանապարհ՝ հասել է ռեկտորի պաշտոնին:

Ո. Զ. Մարուխյանը Հայաստանում բարձրագույն կրթության բարեփոխումների ակտիվ նախաձեռնողներից է: Լինելով ՀՊՀՀ ուսումնական աշխատանքների գծով երկարամյա պրոռեկտոր, այնուհետև՝ ռեկտոր, իր անմիջական ղեկավարությամբ ու մասնակցությամբ մշակել է ոլորտի նորմատիվ փաստաթղթերի փաթեթներ՝ ուղղված բարձրագույն մասնագիտական կրթության բազմաստիճան համակարգի ներդրման գործընթացի կազմակերպմանն ու կարգավորմանը:

Մարուխյան-մասնագետի անմիջական ջանքերով համալսարանում ներդրվել է մասնագիտական նոր ուղղություն՝ “Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն էներգետիկայի ճյուղում”, և այսօր կրթական երեք ծրագրերով (բակալավրատ, մագիստրատուրա, ասպիրանտուրա) իրականացվում են գիտակրթական գործառնություններ և պետությունը տալիս ֆինանսավորմամբ գիտահետազոտական թեմաներ ու պայմանագրային աշխատանքներ: ԱՄՆ-ի էներգետիկայի դեպարտամենտի հետ Ո.Զ. Մարուխյանի նախաձեռնած համագործակցային փոխհարաբերությունները տվել են ցանկալի արդյունք. համալսարանում ստեղծվել է Միջուկային անվտանգության տարածաշրջանային կենտրոնը, իսկ ներդրված արդիական սարքավորումներն ու գործիքամիջոցները էապես բարելավել են մի քանի մասնագիտությունների գծով

ուսումնառության կազմակերպման գործընթացը, նպաստել գիտամեթոդական և հետազոտական մշակումների ընդլայնմանը: Այսօր կենտրոնը ստացել է նոր կարգավիճակ՝ դառնալով Մոսկվայի ինժեներաֆիզիկական ինստիտուտի բազային ամբիոնի մասնաճյուղ, և պատահական չեն Ատոմային էներգիայի միջազգային գործակալության STARNET ծրագրում համալսարանի ներգրավումը և այդ ոլորտում նոր գործառնությունների իրականացումը:

Ընդգրկուն է Մարուխյանի գիտահետազոտական աշխատանքների ոլորտը, որը ներառում է ժամանակակից ՋէԿ-երի և ԱԷԿ-ների շահագործման, աշխատանքային ռեժիմների օպտիմալացման, բնապահպանական տեսանկյունից դրանք հնարավորինս անվտանգ դարձնելու հիմնախնդիրների մի ամբողջ շարքացանկ: Այդ հետազոտություններն արտացոլված են Մարուխյանի 126 գիտական աշխատություններում, ՀՀ Կրթության և գիտության նախարարության կողմից բուհական համակարգի համար երաշխավորված 6 դասագրքերում, 20-ից ավելի ուսումնական ձեռնարկներում (որոնց համար մեկ անգամ չէ, որ արժանացել է համալսարանի ամենամյա մրցությունների առաջին մրցանակին) և գիտամեթոդական ուղեցույցներում, ինչպես նաև հանրապետական ու արտասահմանյան տարաբնույթ համաժողովներում ունեցած զեկույցներում, պետբյուջետային և դրամաշնորհային աշխատանքների հաշվետվական նյութերում: Այդ աշխատանքների արդյունքները գործնական կիրառություն են գտել և հաջողությամբ ներդրվել ՀՀ էներգահամակարգի ջերմային և ատոմային էլեկտրակայանների շահագործման գործընթացներում՝ նպաստելով էներգետիկական տեղակայանքների հիմնական և օժանդակ սարքավորումների արդյունավետության բարձրացմանը:

Հմուտ մանկավարժի գիտական մտահղացումներն իրենց շարունակությունն են գտնում և ամրագրվում նրա կողմից ղեկավարվող մեծ թվով թեկնածուական և մագիստրոսական ատենախոսություններում: Գիտական աստիճան ձեռք բերած նրա սաներն ու ասպիրանտները հանրապետությունում ճանաչված մասնագետներ են և զբաղեցնում են ղեկավար պաշտոններ ինչպես բուհական համակարգում, այնպես էլ էներգետիկայի բնագավառի ձեռնարկություններում:

Այսօր էլ Մարուխյանն իր գիտական ներուժը հաջողությամբ գործադրում է ՀԱՊՀ-ում գործող 038 մասնագիտական խորհրդում՝ որպես անդամ, Ատոմային էներգիայի միջազգային գործակալությունում՝ որպես փորձագետ, ՀՀ ինժեներական ակադեմիայի նախագահության կազմում՝ որպես անդամ:

Լինելով քաջահմուտ գիտական խմբագրման և հրատարակչական գործընթացներում՝ Ո. Մարուխյանն իր ներդրումն ունի նաև գիտական մի շարք հանդեսների խմբագրակազմերի աշխատանքում՝ որպես ՀՀ ԳԱԱ և ՀԱՊՀ համատեղ Տեղեկագրի “Տեխնիկական սերիա” ամսագրի, “Էկոնոմիկա” հանդեսի, ՀԱՊՀ-ի Լրաբեր և Բանբեր գիտամեթոդական հոդվածների ժողովածուների խմբագրական կոլեգիաների անդամ:

Ո. Մարուխյանը պետական և հասարակական-քաղաքական ճանաչված գործիչ է: Կառավարման ու օրենսդրական բնույթի հարցերի լուծմանը մասնակցություն ունենալու նրա կարողությունները և համակարգված մոտեցումները լավագույնս դրսևորվեցին 1999-ին պետական ծառայության մեջ՝ ՀՀ Կրթության և գիտության առաջին փոխնախարարի պաշտոնում և 2003-2006 թթ. հասարակական-քաղաքական ոլորտում, երբ ՀՀ Ազգային ժողովի պատգամավոր էր: Որպես ԱԺ պետաիրավական հարցերի մշտական և եվրոպական կառույցներին ինտեգրվելու հարցերով ժամանակավոր հանձնաժողովների անդամ՝ Ո. Մարուխյանը հանդես է եկել օրենսդրական 20-ից ավելի նախաձեռնություններով, ակտիվորեն մասնակցել է ՀՀ Սահմանադրության բարեփոխումների նախագծի մշակմանը:

Ո. Մարուխյանի՝ գիտակրթական, ուսումնական-կրթական, պետական-հասարակական ոլորտներում ունեցած պատկառելի վաստակը նշանավորված է “Անանիա Շիրակացի” մեդալով, ԼՂՀ-ի “Երախտագիտություն” մեդալով, ՀՀ Պաշտպանության նախարարության “Վազգեն Սարգսյան” մեդալով, ՀՀ Կրթության և գիտության նախարարության ոսկե հուշամեդալով, ՀՀ Ճարտարագիտական ակադեմիայի ոսկե և արծաթե մեդալներով, մի շարք պատվոգրերով և շնորհակալագրերով:

Կրթական-հասարակական ոլորտների բազմափուլ գործիչը, իր բնագավառի ճանաչված գիտնականը և խորապես հայեցի նկարագրով օժտված մտավորականն այսօր էլ գիտամանկավարժական և կազմակերպչական ունակությունների բարձունքում է, անխոնջ եռանդով իր ավանդն է ներդնում Հայաստանում տեխնոլոգիական կրթության զարգացման գործին՝ ի շահ Հայաստանի ազգային պոլիտեխնիկական համալսարանի բարգավաճման:

Խմբագրական կոլեգիան շնորհավորում է Ոստանիկ Զավենի Մարուխյանին հոբելյանի կապակցությամբ, ցանկանում քաջառողջություն, երկարակեցություն և ստեղծագործական նորանոր հաջողություններ: